

Dansk Handicapdag 2022

Lørdag den 19. marts

Af Susanne Olsen, landsformand

Vi ved, hvor 'skoen trykker', og det forpligter!

Dansk Handicapdag er en festdag og en tradition, som vi sætter stor pris på. I år har arrangørerne igen gjort et kæmpe stykke arbejde med at samle så mange mennesker til en markering af det, vi sammen kæmper for – nemlig *et liv med lige muligheder*.

Vi har glædet os til igen at mødes under normale vilkår – at vi skulle lægge pandemiens store udfordringer bag os og vende tilbage til det, vi holder allermost af – at være sammen om vores fælles sag – både til fest og hygge, men også i alvor, når vi støtter medlemmerne i en svær situation, eller når vi arbejder handicappolitisk for generelt at forbedre vilkårene.

Og mens vi planlagde festlighederne, så blev Europa rystet af situationen i Ukraine. Krig, ødelæggelse og skrækkelige vilkår er pludselig et vilkår her i Europa. Det får os til at tænke på de mange mennesker med handicap, som er dobbelt udfordret i denne svære situation. Det må være ubærligt at være i en krigssituation, når man har et mobilitetshandicap. Og vi tænker meget på denne gruppe. Kan de mon komme væk fra farerne? Kan de flygte? Der er ingen tvivl om, at det er en meget svær situation for mennesker med handicap, og vores tanker og støtte går til dem, ligesom vores forbund vil være åbent for alle dem, der får brug for vores fællesskab.

Men krisen sætter også andre tanker i gang. For de voldsomme begivenheder piller ved vores grundlæggende opfattelse af, at vi er enige om menneskerettighederne og værner om retten til et liv i trykthed, frihed og med den støtte, vi har behov for. Når noget så voldsomt og på så kort tid kan ske midt i Europa, så giver det også en bekymring for, hvor sikre vi i det hele taget kan være i forhold til vores rettigheder – og det giver anledning til at tænke nærmere over handicapkonventionen og de rettigheder, den præsenterer.

Situationen kalder i det hele taget på en refleksion over netop de grundlæggende rettigheder. Hvis ikke vi kan stole på dem, hvad kan vi så stole på? Og hvis alt kan ændres over en nat, hvor sikre kan vi så være på dem?

Vi, der lever med en funktionsnedsættelse, ved, hvor afgørende det er, at rettighederne bliver fastholdt, og at de udmøntes i en individuel støtte, så vi kan fungere i alle livets forhold. Derfor er det også helt afgørende, at vi bruger anledningen til at minde hinanden om, at rettighederne ikke er en selvfølge, og at vi hele tiden må stå sammen om at holde fast i dem. Og det er i disse år et grundvilkår, at der hele tiden pilles ved det fundament, vi står på, at afgørelsespraksis flytter sig. Det kan ses i Ankestyrelsens statistikker, som viser, at der på en række områder er fejl i op imod halvdelen af alle de sager, der påklages, og vi ser i vores rådgivningsarbejde og bisidderstøtte, at mange står i nogle meget svære situationer. Presset på os er stort, og for mange medlemmer betyder det, at det ikke er muligt at leve det aktive liv, som man gerne vil.

Derfor står vi over for en stor opgave, hvor vi på nationalt niveau ønsker en egentlig reform, som gør op med det tab af specialviden, vi har set siden kommunalreformen og en ændret finansiering af området, så det ikke kun er den lokale kommuneøkonomi, der afgør, hvilken hjælp vi skal have.

Lokalt er vores vigtigste mission at få kommunalpolitikere og forvaltninger til at forstå, hvor vigtigt det er at prioritere handicapområdet. Derfor skal vi sætte foden i, når der vedtages

kvalitetsstandarder, som modarbejder en individuel vurdering af vores behov, og vi skal sige fra, når eksempelvis kommunens indkøbsaftaler betyder, at vi tilbydes hjælpemidler, som ikke kompenserer os, men derimod risikerer at give os skader.

Vi skal være bærere af det meget vigtige budskab, at det betaler sig at investere i mennesker ved at kigge på, at vi skal kunne fungere og fastholde vores funktionsniveauer i mange år. På den måde bliver vores livskvalitet højnet, vi bliver et aktiv for samfundet, og endelig modvirker vi øgede udgifter til samfundet.

Vi, der lever med et handicap, har et særligt fortrin, som kan bruges til at få fokus på de grundlæggende rettigheder. Kort sagt, så ved vi, 'hvor skoen trykker'. Ingen andre end os kan forstå 100 %, hvad det vil sige at leve med en funktionsnedsættelse. Kun vi ved, hvordan det påvirker vores krop i forskellige livssituationer, og kun vi ved, hvordan vores unikke livssituation er. Den viden er afgørende for, at vores grundlæggende rettigheder både nationalt og lokalt omsættes til en kultur og et serviceniveau, som gør, at vi kan fungere på lige fod med andre borgere. Og at vi har mulighed for at gøre vores indflydelse gældende. Vi har poster i handicaprådene, og vi har lokalafdelinger, som gør det muligt for os at have en stemme og aktivt påvirke den lokale kommunes prioriteringer på området.

Den nuværende tragiske situation giver os en fornyet forståelse for, at rettigheder ikke er en eviggyldig sandhed, men derimod noget, man hele tiden skal kæmpe for at fastholde. Og det kan vi gøre på mange måder. Først og fremmest vil vi fremhæve et godt råd, som kommunalforsker Roger Buch gav os på vores online-valgften før kommunalvalget. Rådet var at forstå, at vi aldrig må hvile på laurbærrene, og at det vigtigste handicappolitiske arbejde skal ske *mellem* valgene. Nu, hvor kommunalvalget er afviklet, må vi altså hele tiden presse på for at opnå de resultater, vi gerne vil. Gør vi det ikke, så drukner vores sag mellem mange andre dagsordner, og vores modpart glemmer, at al politik er handicappolitik.

At føre politik handler først og fremmest om at samle os – enten online – eller ved arrangementer som i dag – og så skal vi forstå og anerkende, at når vi samles, så er vi allerede godt i gang med at kæmpe for rettigheder og lave politik. Det er vi, fordi vi deler vores historier, og på den måde tydeliggør, hvad det er, vi hver især oplever i hverdagen. Den viden er guld værd for vores politiske arbejde, og den skal vi bære videre til politikerne. Vi skal fortælle vores historier, være synlige i gadebilledet og møde op til arrangementer og møder og gøre opmærksom på handicapsagen. Der kommer desværre ikke nogen og løfter opgaven for os, og derfor er vi nødt til at holde fast i det gode råd og holde presset på i hele valgperioden.

Hverken politikere, embedsfolk eller andre fagpersoner har den viden, vi har, så derfor må og skal vi gøre opmærksom på den. Vi er eksperter – fordi vi ved, hvad det vil sige at leve med en funktionsnedsættelse. Derfor er det helt afgørende, at vi af hensyn til vores eget liv og hverdag, men også de grundlæggende værdier i vores samfund, som fra tid til anden kommer under voldsomt pres, må fastholde kampen for *et liv med lige muligheder* – en rettighed, som Danmark med ratifikation af handicapkonventionen tilbage i 2009 har forpligtet sig på.

I dag skal vi nyde festen og samværet, men når vi går herfra, så skal det ikke kun være mindet om en god dag, vi bærer med os, men derimod erindringen om, at vi skal kæmpe for vores rettigheder. Og vores kamp skal tage afsæt i, at vi er eksperter.

Vi er eksperter, fordi vi ved, 'hvor skoen trykker' – og det forpligter!

God Dansk Handicapdag!